कुमाररक्षणार्थाय बिभ्रती सुतनुं तदा । दिग्वासा देववचनात् प्रातिष्ठदथ कोट्टवी ।
लम्बा नाम महाभागा भागो देव्यास्तथाष्टमः । चित्रा कनकशक्तिस्तु सा च लग्ना स्थितान्तरे ।
अथान्तरा कुमारस्य देवीं दृष्ट्वा महाभुजः । पराङ्मुखास्तेन वाक्यमुवाच मधुसूदनः ।
॥ भगवानुवाच ॥ अपगच्छावगच्छ त्वं धिक्त्वामिति च सोऽब्रवीत् । किमेवं कुरुषे विघ्नं निश्चितस्य बधम्प्रति ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ श्रुत्वैव वचनं तस्य कोट्टवी तु तदा विभोः । नैव वासः समाधत्ते कुमारपरिरक्षणात् । १०७२५
॥ भगवानुवाच ॥ अपोवाह गुहं शीघ्रमपयाहि रणाजिरात् । स्वस्ति ह्येवं भवेदद्य योत्स्यते योतस्यता मया ।
ताञ्च दृष्ट्वा स्थितो देवो हरिः संग्राममूर्द्धनि । संजहार ततश्चक्रं भगवान् वासवानुजः ।
एवमुक्ते तु वचने देवदेवेन धीमता । अपवाह्य गुहं देवो हरसान्निध्यमागता ।
एतस्मिन्नन्तरे चैव वर्त्तमाने महाहवे । कुमारे रक्षिते देव्या वाणस्तं देशमाययौ ।
अपयातं गुहं दृष्ट्वा मुक्तं कृष्णेन संयुगात् । वाणश्चिन्तयते तत्र स्वयं योत्स्यामि माधवं । १०७३०
इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे विष्णुपर्व्वणि वाणयुद्धे गुहापयाने पञ्चाशीत्यधिकशततोऽध्यायः ॥ १८५ ॥
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततस्तूर्य्यनिनादैश्च भेरीणाञ्च महास्वनैः । सिंहनादैश्च शूराणां वाणः कृष्णमयाद्रवत् ।
दृष्ट्वा वाणन्तु निर्यातं युद्धायैव व्यवस्थितं । आरुह्य गरुडं कृष्णो वाणायाभिमुखो ययौ ।
आयान्तमथ दृष्ट्वैव यदूनां वृषभं रणे । वैनतेयं समारूढं कृष्णमप्रतिमौजसं ।
अथ वाणस्तु तं दृष्ट्वा प्रमुखे प्रत्युपस्थितं । उवाच वचनं क्रुद्धो वासुदेवं तरस्विनं ।
॥ वाण उवाच ॥ तिष्ठ तिष्ठ न मेऽद्य त्वं जीवन् प्रतिगमिष्यसि । द्वारकां द्वारकास्थाञ्चा सुहृदो द्रक्ष्यसे न च । १०७३५
सुवर्णवर्णान् वृक्षाग्रानद्य द्रक्ष्यसि माधव । मयाभिभूतः समरे मुमूर्षुः कालचोदितः ।
त्वमद्याष्टभुजः संख्ये कथं बाहुसहस्रिणा । मया सह समागम्य योत्स्यसे गरुडध्वज ।
अद्य त्वं वै मया युद्धे निर्ज्जितः सह बान्धवैः । द्वारकां शोणितपुरे निहतः संस्मरिष्यसि ।
नानाप्रहरणोपेतं नानाङ्गदविभूषितं । अद्य बाहुसहस्रं मे कोटिभूतं निशामय ।
गर्ज्जतस्तस्य वाक्यौघाः समुद्रादिव सिन्धवः । निश्चरन्ति महाघोरा वातोद्धूता दवोर्म्मयः । १०७४०
रोषपर्य्याकुले चैव नेत्रे तस्य बभूवतुः । जगद्दिधक्षतस्तस्य वह्निसूर्य्याविवोदितौ ।
तच्छ्रुत्वा नारदस्तस्य वाणस्यात्युर्ज्जितं वचः । जहास सुमहद्धासं भिन्दन्निव नभःस्थलं ।
योगपट्टमपाश्रित्य तस्थौ युद्धदिदृक्षया । कौतूहलोत्फुल्लदृशः कुर्व्वन् पर्य्यटते मुनिः ।
॥ वासुदेव उवाच ॥ वाण किं गर्ज्जसे मोहाच्छूराणां नास्ति गर्ज्जितं । एह्येहि युध्यस्व रणे वृथा किं गर्ज्जितेन ते ।
यदि युद्धानि वचनैः सिद्धेयुर्द्दितिनन्दन । भवानेव जयेन्नित्यं बहुबद्धं प्रजल्पसि । १०७४५
एह्येहि जय मां वाण जितो वा वसुधातले । चिरायावाङ्मुखो दीनः पतितः शेष्यतेऽसुर ।
इत्येवमुक्त्वा वाणन्तु मर्म्मभेदिभिराशुगैः । निर्ब्बिभेद तदा कृष्णस्तममोघैर्म्महाशरैः ।
विनिर्भिन्नस्तु कृष्णेन मार्गणैर्म्मर्म्मभेदिभिः । स्वयं वाणस्ततः कृष्णं शरवर्षैरवाकिरत् ।
ज्वलद्भिरिव संयुक्तस्तस्मिन् युद्धे सुदारुणे । ततः परिघनिस्त्रिंशैर्गदातोमरशक्तिभिः ।